

2023-2024 BAHAR YARIYILI
BİTİRME ÇALIŞMASI

TRABZON LİMANI

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ

PROF. DR. CENGİZ ACAR
PROF. DR. ARZU KALIN
DOÇ. DR. ERTAN DÜZGÜNEŞ
DOÇ. DR. EMRAH YALÇINALP
PEYZAJ Y. MİMARİ ENGİN AKTAŞ (PTM)
ARŞ. GÖR ABDULLAH ÇİĞDEM
ARŞ. GÖR. PINAR ÖZGE PARLAK

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ 2023-2024 BAHAR YARIYILI BİTİRME PROJESİ YÖNERGESİ

PROJE KONUSU:

Trabzon ili Ortahisar ilçesinde bulunan Trabzon Limanı ve çevresinin yeniden tasarlanması

PROJENİN AMACI:

Trabzon limanı ve yakın çevresini yeniden işlevlendirecek nitelikli, uygulanabilir, özgün, ekolojik işleyişe katkı sunan, sürdürülebilir, yenilikçi ve kent ile liman/kıyı ilişkisinin kurgulanıp, tasarlanması.

ÇALIŞMA ALANIN YERİ VE KONUMU:

PROJEDEN BEKLENENLER:

Trabzon Limanı ve çevresinin kentsel yenileme kapsamında altyapıyı iyileştirerek ekosistem hizmetlerini yerine getirecek, kentsel doku ile liman arasındaki ilişkinin kurulmasını sağlayacak, aynı zamanda kentsel dokuya yeni işlevler kazandıracak, yeni bir karaktere sahip açık bir kamusal alan olarak kente yeniden kazandırılması beklenmektedir. Kullanıcılarının rekreasyon ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacakları, farklı fonksiyonları içeren ve liman/kıyı kent ilişkisini kuvvetlendiren tasarım çözümlerinin ortaya konulması gerekmektedir. Proje alanı ile ilgili olarak tasarımcıdan beklenen ana amaçlar ve hedefler;

- Alanın sosyal fiziksel ve kültürel yönden analiz edilerek kent içindeki yeri ve kent ile olan ilişkisinin belirtildiği,
- Limanın yapısal olarak tanımlanması, hangi birimleri içermesi gerektiği ve neden dönüşmesi gerektiğinin ortaya konması,

- Liman-kıyı-kent ilişkisinin etkin bağlantılarla kurgulandığı, fonksiyonel, estetik, ihtiyaçlara cevap veren açık mekânların tasarlandığı,
- Kıyı kullanım sürekliliğinin sağlandığı,
- Kıyı ile kent ilişkisinin kuvvetlendirildiği,

Bu kapsamda, etkinlik alanlarının düzenlenmesinde, proje temasıyla uyumlu olacak ve çevresiyle bütünleşerek hizmet verecek şekilde tasarlanması beklenmektedir. Tasarımlarımız, alan kullanıcıları olarak tüm kullanıcı gruplarına hizmet verecek şekilde, peyzaj mimarlığı ilkeleri doğrultusunda işlevsel, ekolojik ve estetik değer taşımalıdır. Buna yönelik olarak hazırlayacağımız proje çalışmalarınızda “kullanıcı, kent ve liman/kıyı çerçevesinde” düzenlenmesi ile bu alana en iyi şekilde işlerlik kazandıracak, yeni yaşam mekânı oluşturacak kullanımlar beklenmektedir.

Proje mail adresi: ktupeyzajbitirmeprojesi@gmail.com

ÇALIŞMA TAKVİMİ

1. HAFTA	21.02.2024	Konu ile ilgili bilgilerin bitirme öğrencilerine duyurulması
2. HAFTA	26.02.2024	Soruların raportörlere iletilmesi (Saat 12.00’ye kadar, mail yolu ile iletilecektir.) ktupeyzajbitirmeprojesi@gmail.com
2. HAFTA	27.02.2024	Jürinin toplanarak soruların yanıtlanması Soruların cevapları bölümün web sayfasında yayınlanacaktır.
2. HAFTA	28.02.2024	Soruların cevapları için öğrencilerle toplantı yapılması (Saat 10:00)
3. HAFTA	06.03.2024	Arazi Gezisi
4. HAFTA	13.03.2024	Sınav (Saat 09:00)
5. HAFTA	20.03.2024	Telafi Sınavı (Saat 09:00)
7. HAFTA	02.04.2024	I. Tespit için istenilenlerin teslimi (17.00’a kadar)
7. HAFTA	03.04.2024	I. Tespit jürisi (Saat:09.00’da)
12.HAFTA	07.05.2024	II.Tespit için istenilenlerin teslimi (17.00’a kadar)
12. HAFTA	08.05.2024	II. Tespit jürisi (Saat:09.00’da)
15. HAFTA	31.05.2024	Bitirme Projesi Final ve dijital paftaların Teslimi (Saat 17.00’a kadar)
16. HAFTA	03.06.2024	Bitirme Projesi Maket Teslimi (Saat 12.00’ye kadar)
16. HAFTA	04.06.2024	Finale girmeye hak kazananların ilanı
16. HAFTA	05.06.2024	Final Jürisi (Saat 09:00’da)

BİTİRME PROJESİ DEĞERLENDİRME İLKELERİ VE İSTENENLER

GENEL DEĞERLENDİRME İLKELERİ

1. Peyzaj Planlama ve Tasarım ABD İlkeleri;

- Sörvey verilerinin analizleri sonucunda oluşturulan İhtiyaç programı ile Konsept İlişkisi

• Konsept bağlamında oluşturulan tasarımda;

- Alanın yakın çevresinde yer alan doğal, kültürel ve yapısal fonksiyonları da içeren bütüncül yaklaşımların benimsenmesi,
- Tasarlanan alan ve yakın çevresinin yaya/taşıt ilişkilerinin sağlıklı kurulması ve mevcut standart normlara uygunluğu,
- Fiziksel/doğal/yapay çevre koşulları ve kullanıcı ihtiyaçları dikkate alınarak önerilen etkinlik çeşitliliği,
- Tasarımın, tema/konseptin özgünlüğü ve yaratıcılığı,
- Çevre ilişkileri, bağlamın değerlendirilmesi (anlam ve simgesel boyut, yakın çevre kimliği, mevcut yapılaşmış çevre, sosyal çevre, topografya vb.),
- Dış mekan oluşumu ve kalitesi (yapı/yapı grubu çevre ilişkileri, mekan akışı, sirkülasyon, boyutlanma, biçimlenme, yeşil, su vb.),
- Mekân örgütlenmesi ve işlevsel organizasyon,
- Tasarım ve teknoloji kullanımı,
- Engelliler için özel önlemler alınması,
- İhtiyaçlar doğrultusunda gerekli görülen kapalı mekanların ve yapıların imar planının izin verdiği boyutta, sınırdaki, konumda (kıyı koruma çizgisi) ve malzemede kurgulanması ve tasarlanması,
- Kıyı kanununa göre kıyı çizgisine bütün alınan kararlarda dikkat edilmesi (bütün paftalarda kıyı, kıyı-koruma çizgisinin belirtilmesi) beklenmektedir.

2. Bitki Materyali ve Yetiştiriciliği ABD İlkeleri;

- Proje alanı olan kıyı mekanına ve projenin peyzaj tasarım konseptine uygun bitkisel tasarım ana konsepti ve bitki örtüsünün belirlenmesi ve bu alan için kıyı ekosisteminin tanımlanması,
- Peyzaj tasarımında geliştirilecek mekanlar ile ilişkili bitki türlerinin mekansal yaklaşımının belirlenmesi ve özgün tasarım kurgusu
- Proje alanının bütününde proje konsepti, işlevleri, ekolojisi ve kent kullanıcılarının estetik, kültürel olarak benimseyeceği peyzaj bitkilerinin seçimi,
- Mekansal olarak bitkilerin konumu, adetleri, türlerin içeriği, erişkin boyutlarda olacak şekilde 2 ve 3 boyutlu mekan anlatımlarının geliştirilmesi,
- Bitkilendirme paftasında bitkilerin sıra numarası, sembolü, Latince adı, Türkçe adı, fidan boyu, fidan gövde çapı, fidan yaşı, dikim derinliği, dikim yeri (doğal, dolgulu ve saksı) ve adet bilgilerinin içeren, yapraklı ve ibrelili ana başlıklarıyla; ağaç, ağaççık, çalı, sarmaşık ve yer örtücü olarak gruplandırılması,
- Proje alanının aktif ve pasif yeşil alanlarında uygun yeşil örtü ve çim karışımına ait çözüm üretilmesi,
- Proje alanında mekansal olarak bitkisel çözümlerin yapılmasında mevsimsel ve yıllara dayalı değişimin tasarlanması,

- Ekolojik yapı ve sürdürülebilirliğe ilişkin önlemlerin/uygulamaların bitkilendirme ile sağlanması beklenmektedir.

3. Peyzaj Teknikleri ABD İlkeleri;

- Yapım yöntemi, çevresel koşullar vb. dikkate alınarak örtü elemanları taşıyıcı sistemin seçimi, taşıyıcı sistem ve malzeme ilişkilerinin kurulması,
- Mimari yapıya uygun peyzaj yapı malzemesi seçimi (geleneksel ve/veya çağdaş), yapı elemanlarının doğru veya rasyonel detaylandırılması, elemanlar arasındaki ilişkinin doğru kurgulanması,
- Sulama, drenaj, aydınlatma vb. sistemlerin tasarım ana kararları dahilinde belirtilmesi,
- Belirli bir alanda keşif/metraj hesaplanmasının yapılması (ölçüsü jüri tarafından belirlenecek 1/100 ölçekteki detay alanı) beklenmektedir.

İSTENENLER

JÜRİ TESPİT ÖNCESİ SINAVI

Proje alanının 1. Tespitinde yapılacak sörvey, analiz vb. çalışmalar öncesi proje konusu ve alanla ilişkili okumaların yapılması gerekmektedir. Konunun bilimsel, sanatsal, yasal ve yönetsel aşamaları ile toplanan bilgiler değerlendirilip sorgulanacaktır. Buna göre liman dönüşümünün süreci esnasındaki limanın bileşenleri, dönüşüm ihtiyacı, kent-liman ilişkisi ve buna yönelik örnek projelerin okumaları ayrıntılı bir şekilde yapılacaktır. Tarihsel gelişimi ve kentle olan ilişkisi irdelenecektir. Bu bağlamda yazılı bir sınav yapılacaktır. Yazılı sınav ve telafi sınavı sonucunda başarılı öğrenciler bir sonraki aşamaya (1. Tespit ve 2. Tespit) geçecektir.

1.TESPİT

- SÖRVEY PAFTASI (1/1000) (Grupça yapılacaktır)
- ALAN ANALİZİ (Bireysel yapılacaktır)
- KAVRAMSALLAŞTIRMA VE SENTEZ (İHTİYAÇ PROGRAMI KONSEPT-SENARYO dahil) (Bireysel yapılacaktır)
- TASARIM ANA KARARLARI (1/1000)
Bu aşamada jüri tarafından beklenen: Alan kullanımının net şekilde ortaya koyulması, ön tasarım anlayışı gibi mekansal biçimlerin ortaya konulması, tasarım kapsamında bir çözüm önerisi getirilmesidir.
- ÖNERİ ESKİZ ÇALIŞMALARI VE TEKNİK ÇİZİMİ
- Yukarıda istenilen belgelerin a4 boyutunda 4 adet kopyası

2.TESPİT

Eleştiri aldığınız eskiz çalışmalarını sonucunda;

- YAPISAL PEYZAJ (sert-yumuşak zemin) PAFTASI (1/500 Ölçekte)
- BİTKİSEL PEYZAJ (bitkilendirme) PAFTASI (1/500 Ölçekte)
- Bu Tespitte Plan Anlatımlarına Ek Olarak Mekân Kurgusu Grafik Anlatım Teknikleri Kullanılarak Net Olarak Ortaya Konulmalıdır.
- Yukarıda istenilen belgelerin a4 boyutunda 4 adet kopyası

NOT: 1.TESPİT VE 2. TESPİTİN TAMAMINA KATILIM DÖNEM SONU (FİNAL) TESLİM KOŞULUDUR. AKSİ DURUMDA BİTİRME PROJESİ DÖNEM SONU TESLİMİ YAPILAMAZ.

3. DÖNEM SONU TESLİMİ

İstenilen Paftalar Eksiksiz ve Şartnameye Uygun Olup Olmadığı Jüri Değerlendirmesine Tabi Tutulacaktır. Jürinin Değerlendirmesi Sonucunda Dönem Sonu Final Jürisine Katılmaya Hak Kazanan Öğrenciler Bölüm Sitesinden Duyurulacaktır.

- YAPISAL PEYZAJ (SERT-YUMUŞAK ZEMİN) PAFTASI (1/500 Ölçekte) [25puan]
- BİTKİSEL PEYZAJ(BİTKİLENDİRME) PAFTASI (1/500 Ölçekte) [25 puan]
- KESİT-GÖRÜNÜŞ-SİLÜET PAFTASI (EN AZ 2 KESİT, 1 GÖRÜNÜŞ/SİLÜET;1/500 Ölçekte) [10puan]
- DETAY PAFTASI (1/50 Ölçekte) (Bir mekanın peyzaj öğelerinin (donatı, döşeme vb.) ilişkisini gösterecek nitelikte en az 100 m²'lik bir alan olmalıdır.) [10puan]
- KEŞİF-METRAJ DOSYASI (Ölçüsü jüri tarafından belirlenecek 1/100 Ölçekte detayı alınan alanın keşif-metraj dosyası) [5puan]
- Maket 1/1000 (Süreç içerisinde güncellenip revize edilebilir.)
- SUNUM PAFTASI (50x70cm boyutunda olacaktır) [15puan]
- Yukarıda istenilen belgelerin a4 boyutunda 4 adet kopyası

SUNUM PAFTASININ İÇERİĞİ:

- 1/1000 ölçeğinde plan, Şemalar ve Diyagramlar (Tasarım önerisinin konseptini ve senaryosunu anlatan, projeye yaklaşım stratejilerini ifade eden, uygun görülen ölçek ve anlatım diliyle sunulması beklenmektedir. Alanının kent bütünü içinde etkileşimi gösterilmeli, doğal ve yapılı çevre ile ilişkisi, mimari tasarım ve ekolojik yaklaşımlarla birlikte ele alınmalıdır), 3Boyutlu Görseller, Kesit ve Görünüş, Kentsel tasarım ve peyzaj yaklaşımlarını ve temel kararlarını ifade eden planlar ve silüetler.
- 3D VİDEO (Minimum 2dk- Maksimum 5dk'lık proje alanınızın 3D Videosu) [5puan]
- PROJENİZİ ANLATAN GEREKÇELİ RAPOR [5puan]

Bitirme projesi öğrencinin son proje çalışması olup lisans eğitimi süresince aldığı derslerin sentezi niteliğini taşır. Dolayısıyla lisans eğitiminde aldığı derslerin ilkelerinden Bitirme Jürisi'ne karşı sorumludur. Tasarım paftaları bitirme tezi çalışması esaslarına uygun hazırlanmamışsa değerlendirmeye alınmayacaktır.

NOT: YAPISAL PEYZAJ (SERT-YUMUŞAK ZEMİN) PAFTASI, BİTKİSEL PEYZAJ (BİTKİLENDİRME) PAFTASI, KESİT-GÖRÜNÜŞ-SİLÜET PAFTASI, DETAY PAFTASI, SUNUM PAFTASI) DÖNEM SONU (FİNAL) TESLİM KOŞULUDUR. AKSİ DURUMDA BİTİRME ÇALIŞMASI DÖNEM SONU DEĞERLENDİRMESİ YAPILAMAZ.

PROJELERİN DEĞERLENDİRİLME ÖLÇÜTLERİ;

Projeler, BİTİRME PROJESİ GENEL DEĞERLENDİRME İLKELERİ doğrultusunda incelenerek, her bir tasarımcının/öğrencinin;

- Projesini zamanında teslim,
- Nitelikli teslim,
- Savunmasındaki sunuş ve projesine hakimiyeti açısından jüri tarafından ortak olarak değerlendirilecektir.

NOTLAR:

• Bitirme projesi tesliminde dönem içinde ve dönem sonunda istenenler her öğrencinin yapması/teslim etmesi gereken zorunlu maddelerdir. Yapılmadığı/teslim edilmediği takdirde KTÜ Önlisans ve Lisans Eğitim-öğretim Sınav Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine göre işlem yapılır. Bitirme projesi tesliminden sonra yapılan değerlendirmede istenenleri yerine getirmediği saptanan projeler jürinin onayı ile sözlü savunmaya alınmaz.

- Öğrenciler ve jüri üyeleri duyurulan gün, yer ve saatte jüriye katılmak zorundadır.
- Dönem sonu (Final) Proje tesliminin ön koşulu, tespit jürilerine katılmaktır.
- Bitirme projesi belirlenen saatlerin dışında kesinlikle alınmayacaktır.
- Her adayın en özgün yaklaşımını sunması için 10 dakikası olacaktır.

Değerlendirme Kriterleri

I.Tespit	
Sörvey	20
Alan Analizi	20
Kavramsallaştırma & Sentez	20
Tasarım Ana Kararları	25
Öneri Eskiz Çalışmaları	15
II.Tespit	
Yapısal Peyzaj	50
Bitkisel Peyzaj	50
Dönem Sonu	
Yapısal Peyzaj	25
Bitkisel Peyzaj	25
Kesit & Görünüş	10
Detay	10
Keşif & Metraj	5
Sunum Paftası	15
3D Video	5
Rapor	5

Sağlık Sebepleri Dolayısıyla Jüriye Katılım ve Teslim Hakkında

Öğrenci, 1. derece yakınlarının yaşamsal ya da kendisinin seyahat engeli oluşturacak sağlık sorunu olması durumunda, dilekçe ve dilekçe eki (sağlık durumu, raporu) ile bölüme başvurur ve uzaktan teslim/katılım yapabilir. Ancak en az bir jüriye yüz yüze katılmak kaydıyla Final jürisine girmeye hak kazanır.

Bitirme Projesi Koordinatörü

Prof. Dr. Cengiz ACAR

Bitirme Projesi Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Arzu KALIN

Doç. Dr. Ertan DÜZGÜNEŞ

Doç. Dr. Emrah YALÇINALP

Peyzaj Y. Mimarı Engin AKTAŞ (PTM)

Arş. Gör. Abdullah ÇİĞDEM

Arş. Gör. Pınar Özge PARLAK